

Plats Växjö stadsbibliotek, samlingsal Galaxen

Tid 14 maj 2018, kl. 14.00-15.45

Beslutande

Ledamöter

Ulf Hedin, (M) ordförande
Marianne Paine, (S) omsorgsnämnden, ersättare för Tomas Thornell (S)
Laila Göransson, PRO
Eva-Lisa Haggren, PRO
Bertil Nilsson, PRO
Hans Sköld, PRO
Carin Jonasson, SPF
Valter Jeppsson, SPF
Kerstin Gadd Karlsson, SPF
Inga-Britt Jonasson, SPF
Sören Andersson, RPG
Ingemo Gustafsson, SKPF
Laila Stein, SKPF
Gunilla Hansson, SKPF

Ersättare

Ove Löfqvist (M) omsorgsnämnden

Övriga närvarande

Tjänstemän

Henrik Mohlin, förvaltningssekreterare
Suzanne Madar Örkenrud, omsorgschef särskilda boenden
Ulrika Örnström, avdelningschef ekonomi

Justering

Justerade paragrafer §§ 29 – 39

Underskrifter

Sekreterare

.....
Henrik Mohlin

Ordförande

.....
Ulf Hedin

Justerare

.....
Gunilla Hansson, SKPF

Förteckning över Växjö kommunala pensionärsråds ärenden 2018-05-14

1. Val av justerare
2. Dag för justering
3. Dagordning
4. Föregående protokoll
5. Inkomna skrivelser
6. Information från måltidsorganisationen
7. Fördjupad ekonomisk prognos för omsorgsnämnden till och med april
8. Diskussion av remiss angående ny trafikplan för Växjö kommun
9. Svar på fråga kring omsorgsförvaltningens arbete gällande munhälsa
10. Svar på fråga om träningsmöjligheter för rörelsehindrade äldre utan omsorgsinsatser
11. Övrigt

§ 29

Val av justerare

Gunilla Hansson, SKPF, utses att justera dagens protokoll.

§ 30

Dag för justering

Tidpunkt för justering bestämdes till onsdagen den 30 maj kl. 10.00 i Reception Björnen (kommunens kontaktcenter).

§ 31

Godkännande av dagordning

Dagordningen godkändes.

§ 32

Föregående protokoll

Protokollet lades till handlingarna.

§ 33

Inkomna skrivelser

Inga skrivelser har inkommit sedan det senaste sammanträdet.

§ 34

Information från måltidsorganisationen

Laila Göransson, PRO, informerar om delrapport för uppsökande verksamhet inom matdistribution, där hon själv och enhetschef Sofia Herbertsson från måltidsorganisationen har intervjuat personer som får matdistribution.

Det är totalt 400 personer som kontaktats, de som intervjuas har själva tackat ja till ett besök. 11 intervjuer har genomförts, och tre till kommer att hållas i veckan. Intervjuerna fortsätter under hösten.

De personer som får normalkost finner oftast att maten är bra och att det är bra variation på vilka rätter som erbjuds: två rätter som val uppfattas som lagom. Ett önskemål är dock att få mer grönsaker och övriga tillbehör. Ytterligare önskemål från de som intervjuats är att veta vilken sorts fisk man får. Mer färg på maten önskas. Fler alternativ för vegetariska rätter är ett annat önskemål. En del har problem att ta av locket på matlådorna. Potatisen uppfattas dock inte som tillfredsställande.

Justerandes Signatur			Utdragsbestyrkande
-------------------------	--	--	--------------------

De som får specialkost är mindre nöjda: maten uppfattas ofta som smaklös och ser inte tilltalande ut. Man önskar mer färg och smak på rätterna. Personer som har synfel har problem att lägga över maten på tallrik och äter då hellre ur lådan trots att det blir mindre trivsamt.

Endast en person upplever det tråkigt att äta ensam, övriga upplever måltiden som en trivsam stund.

De flesta som intervjuats har hemtjänst, i vissa fall värmer personal maten, men det är inte alltid man vill äta över lunchen. Synpunkter som framkommit är att personalen inte upplevs hinna: man stannar inte under uppvärmning och blir inte stöd under måltiden. I de fall då personalen stannar utför den andra uppgifter. Det uppges att personalen inte kommer i tid, med förseningar upp till 2,5 timmar och att förändringar inte meddelas. Omsorgstagarna vill ogärna höra av sig till sin enhet om detta eftersom man vet att personalen är stressade. Vidare hinner personalen inte med beviljad städning och utevistelser. Man uppger att det saknas personal. Det är stor omsättning av personal och kan vara svårt för vissa äldre att kommunicera, särskilt med personal som har bristande språkkunskaper. Man upplever sig veta vart man ska vända sig om man t.ex. får fel mat, men inte för att lämna synpunkter. De med privat hemtjänst uppskattar denna, bl.a. då omsorgstagarna får åka med och handla.

Sofia ger bra tips om mellanmål och kost. Skriftlig information om lämpliga inköp har lämnats hos de som fått besök.

Möjligheten att prata har uppskattats: man har inte trott att någon var intresserad.

Samtliga intervjuade kvinnor hade haft fall.

Kvarngårdens kök gjorde ett mycket positivt intryck.

Synpunkt ifrån Marianne Paine: omsorgstagare med kommunal hemtjänst ska kunna bli hjälpta med lämplig servering av sin mat.

Fråga ifrån ledamot: en del av de beskrivna problemen med hemtjänstpersonal verkar bero på åen negativ attityd. Ges det inte utbildning i kommunens värdegrund?

Ulf Hedin svarar att denna utbildning ges till alla nyanställda.

Justerandes Signatur			Utdragsbestyrkande
-------------------------	--	--	--------------------

Fråga ifrån ledamot: Hur mycket halvfabrikat används vid Älgvägen, t.ex. när man lagar raggmunk? Kvaliteten på fabrikaten kan variera betydligt per leverans.

Ulf Hedin svarar att Sofia Herbertsson ska få frågan och återkoppla.

Laila Göransson svarar att raggmunk görs för hand.

§ 35

Fördjupad ekonomisk prognos för omsorgsnämnden till och med april

Ulrika Örnström, avdelningschef för ekonomi, informerar.

Helårsprognosen är i nuläget att nämndens verksamhet kommer att kosta 1 266 000 000 kronor, medan dess budget för året uppgår till 1,2 miljarder kr. Detta innebär alltså ett budgetunderskott på 46 miljoner kr, samt 19 miljoner kr som finansieras med eget kapital.

Budgetramen kommer dock att öka under året: ersättning enligt omsorgsprisindex (OPI) kommer innan semestern, vilket väntas motsvara 5 miljoner kronor. En justering görs också för måltider till Norrelid Åbovägen, då dessa boenden valt att inte få mat från den kommunala måltidsorganisationen: detta motsvarar 1,5 miljoner kr. 3 miljoner kr motsvarar avslutad assistansersättning där kommunen tagit över efter att Försäkringskassan inte längre beviljar: det kan bli fler sådana ärenden. En höjd pensionsavgift på 0,8 % kommer på helåret att kosta 5 miljoner kr, och ersättning för detta kommer att utgå.

Med ovanstående taget i beaktning väntas i nuläget ca 34,5 miljoner kr i budgetunderskott. Enheterna jobbar kontinuerligt med att hålla in på personal och kostnader. För avvecklingen av Hovslund finns pengar avsatta ur det egna kapitalet, så denna går troligen jämt ut.

Fråga ifrån Ove Löfqvist: är det kommunal äldreomsorg som är den största underskottsposten?

Ulrika Örnström svarar att det förhåller sig så: kostnaden läggs centralt på förvaltningen på grund av att verksamheten får verkställa fler timmar än väntat.

Fråga ifrån Ulf Hedin: Hur stor del av underskottet utgörs av ökade volymer?

Ulrika Örnström skattar summan till mellan 15 och 20 miljoner kr.

Justerandes Signatur			Utdragsbestyrkande
-------------------------	--	--	--------------------

Fråga ifrån ledamot: Vilka åtgärder görs för att minska personal?

Ulrika Örnström svarar att det handlar om att bemanna utifrån de resurser som tilldelas efter myndighetsbesluten. Ökar antalet beslutade timmar som ska verkställas på enheterna, ökas resurserna som delas ut till enheten. De ökade volymerna belastar istället centralförvaltningen.

Fråga ifrån ledamot: Bidrar ett högt antal pensionsavgångar till underskottet?

Ulrika Örnström svarar att det bör dröja minst 5 år till innan pensionsavgångar påverkar verksamheten. Underskottet beror i nuläget på andra saker.

Fråga ifrån ledamot: Finns enheter som gör överskott? Får de i så fall behålla pengarna?

Ulrika Örnström svarar att med undantag för Sörgården, som drivs som intraprenad, så hämtas enheternas överskott tillbaka. Dock kan enheten under året göra extra satsningar i verksamheten med de medel som finns att tillgå.

Suzanne Madar Örkenrud tillägger att överskott kan fördelas vidare till enheter som gör underskott under året. En del enheter i särskilt boende kommer i balans när semesterlöneskulden minskar.

Fråga ifrån ledamot: Leder årsarbetstidsavtalet till att tid dras av efter semester?

Ulrika Örnström svarar att det stämmer, men att det finns möjlighet att hämta in innan dess genom att vara vikarie vid andra enheter.

Ulf Hedin tillägger att årsarbetstidsavtalet kom till för att ge de anställda i omsorgsverksamheten rätt till heltid, men arbetet måste fördelas ut. Alternativet är att ha viss personal i ofrivillig deltidsanställning, vilket det troligen inte finns ett fackligt intresse för.

Synpunkt ifrån ledamot: Vore det inte morot för enheterna att kunna behålla överskott?

Suzanne Madar Örkenrud svarar att möjligheten att göra extra satsningar under året är en morot, då det inkluderar möjligheten till satsningar som är personalfrämjande. Regelverket ser ut som det gör. Gällande väntat budgetutfall ser det alltid sämre ut i början av året, då det är med mycket helgdagar före sommaren.

Justerandes Signatur			Utdragsbestyrkande
-------------------------	--	--	--------------------

Fråga ifrån ledamot: Är det svårare att fylla sin tid till förfogande (TTF) för personal som arbetar heltid? Rör det sig alltid om samma antal timmar?

Suzanne Madar Örkenrud svarar att det är svårt för enheter med många heltider att hålla budget, då det blir svårt att bemanna efter behov. För att fylla sin tid till förfogande erbjuds anställda inom äldreomsorgen att jobba vid andra enheter, inklusive hos omsorg funktionsnedsättning. TTF finns inplanerad i schemaläggning för att möjliggöra att den arbetas in. Timecare möjliggör att man schemalägger alla timmar från början, men verksamhetens behov styr i slutändan.

Fråga ifrån ledamot: Har antalet hemtjänsttimmar redan ökat efter att den ändrade vägledningen för beslut om särskilt boende antagits?

Ulrika Örnström svarar att det inte påverkat ännu. Ökning i timmar är i nuläget på grund av bland annat tillkommande dygnet runt-ärenden i särskilt boende.

§ 36

Diskussion av remiss angående ny trafikplan för Växjö kommun

Ledamöterna har sammanställt ett svar som ska lämnas in. Fem ledamöter har jobbat med frågan. En synpunkt är att man tittar inte tillräckligt lång framförhållning: man ser gärna mer satsningar på t.ex. förbifartsleder, kollektivtrafik och pendelparkeringar. Även parkeringssituationen uppmärksammas.

§ 37

Svar på fråga kring omsorgsförvaltningens arbete gällande munhälsa

Suzanne Madar Örkenrud informerar.

Verksamheten behöver mer personal som är utbildad inom området. Region Kronoberg har möjlighet ge info och utbildning. 2015 utbildades 52 medarbetare och 2016 utbildades 200 så en märkbar ökning har skett. I Senior Alert finns möjlighet att ange status för munhälsa (ROAG) och detta ska alla enheter jobba med. En utmaning är att uppmuntra omsorgstagare att tillåta undersökning. Kost och munhälsa påverkar varandra: god munhälsa är en förutsättning för att kunna äta tillräckligt, vilket i sin tur påverkar fallrisken.

Fråga ifrån ledamot: Hur går det till om sämre munhälsa upptäcks?

Suzanne Madar Örkenrud svarar att en del säger nej till åtgärder. Det finns endast begränsad möjlighet ta hjälp av anhöriga, men de tillfrågas. Hemvården kan även hjälpa till med att beställa tandläkartid. Det är lättare få kännedom om problem i

Justerandes Signatur			Utdragsbestyrkande
-------------------------	--	--	--------------------

särskilt boende, där omvårdnadsbehov inkluderar t.ex. hjälp med tandborstning. Det finns tillgång till särskilda speglar för kontroll, men oavsett insatsform så är undersökning av munhälsan ytterst en samtyckesfråga.

§ 38

Svar på fråga om träningsmöjligheter för rörelsehindrade äldre utan omsorgsinsatser

Suzanne Madar Örkenrud informerar.

Bedömningen är att träningsmöjligheterna snarare minskat, då de redskap som finns på boenden inte används så mycket och ibland behöver kasseras: de nya omsorgstagare som får plats har ofta ett sämre allmäntillstånd när de kommer in. Att kunna erbjuda träningsmöjligheter på ett säkert sätt är också en ansvars- och försäkringsfråga. Träningsmöjligheter finns på boenden med tillfälliga platser, och används av dagrehab.

Fråga ifrån ledamot: Finns möjligheter till sittande gymnastik?

Suzanne Madar Örkenrud svarar att det förekommer på träffpunkter, men olika mycket. Ofta ungefär en gång per termin.

Synpunkt ifrån ledamot: Det finns en uppfattning att man måste ha hemtjänst för att få komma till träffpunkterna.

Suzanne Madar Örkenrud svarar att det troligen beror på hur det informeras kring dem.

Synpunkt ifrån ledamöter: Det borde bli möjligt att använda träningsmöjligheterna på vårdcentralerna vid de tillfällen då de är lediga. Detta har varit möjligt innan.

Suzanne Madar Örkenrud svarar att dialog förs mellan medicinskt ansvarig sjuksköterska och regionen.

Justerandes Signatur			Utdragsbestyrkande
-------------------------	--	--	--------------------

§ 39

Övrigt

Utevistelsens dag, Linnéparken den 30 maj

Suzanne Madar Örkenrud informerar om att dagen kommer att vara kl. 11-15.

Invigning görs av Ulf Hedin, och underhållning kommer att erbjudas vid tre tillfällen under dagen. Det kommer att vara sittgymna på scenen. Vård- och terapihundar kommer att finnas på plats. Omsorgsförvaltningens dietister medverkar. Parcyklar kommer att demonstreras.

För omsorgstagare i ordinärt boende kommer det gälla ett egenansvar för att skaffa färdmedel till parken, men möjlighet kommer att finnas i mån av plats att åka med bussarna som kommer att gå från särskilda boenden.

Fråga ifrån ledamot: Vad blir det för mat?

Suzanne Madar Örkenrud svarar att måltidsorganisationen kommer att laga klämmor, och det kommer att finnas kaffe och kaka. Även personer utan insatser är välkomna. Enhetschefer och personal ansvarar för att informera omsorgstagarna.

Brev om kommunalt hembesök hos personer som är äldre än 70 år

PRO har fått ett brev om att kommunen planerar hembesök hos personer som är 70 år eller äldre som inte har några beslutade insatser ifrån kommunen. Ska de ansvara för att vidarebefordra? Detta är inte möjligt nu.

Det har även kommit en inbjudan om aktivitet vid Pensionärernas Hus.

Henrik Mohlin, förvaltningssekreterare, informerar att pensionärsorganisationerna fått brevet för att kunna informera medlemmar om att besöken planeras, men att de inte behöver göra något eget utskick till dem.

Anhörigavlösning nattetid

Synpunkt ifrån ledamot: Demens hos äldre ökar. De som drabbas bor ofta tillsammans med anhöriga. Ett problem är att dessa i vissa fall ej får sova ordentligt. Kan kommunen erbjuda nattpersonal för avlösning?

Ulf Hedin svarar att ökat anhörigstöd diskuterats både i både nämnden och på omsorgsförvaltningen. Detta är ett möjligt förslag. En utmaning är nyttjandegraden av det stöd som faktiskt beviljas, kanske skulle möjligheten att erbjuda avlösning nattetid bidra till att fler använde sina timmar. Frågan ska undersökas vidare.

Justerandes Signatur			Utdragsbestyrkande
-------------------------	--	--	--------------------

Vård i livets slutskede

Vilket behov har kommunen av platser för vård i livets slutskede (VILS)? Endast Birkagården har specialutbildad personal i nuläget.

Ulf Hedin svarar att samtal förts kring frågan med regionens sjuksköterskor. Trycket på VILS-platser ökar ej: många önskar tillbringa sin sista tid i hemmet. Det finns möjlighet till stöd från både region och kommun. Suzanne Madar Örkenrud tillägger att vård i livets slutskede i det egna hemmet utförs av hemvårdspersonal, ej personal ifrån Birkagården.

Synpunkt ifrån ledamot: Tidigare har det varit särskild personal. Ett problem nu är att sjuksköterskorna är i Växjö efter 17.00. Det gör det svårare att t.ex. ge dropp. Det blir problem när det tar 30 min från staden för att ge en morfinspruta. Samtidigt är det förståeligt att det går åt mer resurser i staden.

Seniorbostäder

Synpunkt ifrån ledamot: Beslut fattades i kommunstyrelsen om att tillskapa fler seniorbostäder. I detta beslut angavs 70 år som åldersgräns för tillgång, samt att bostäderna skulle uppföras i anslutning till särskilt boende. Bägge dessa punkter är tveksamma.

Ulf Hedin svarar att meningen med att förlägga bostäderna nära särskilda boenden är att ha omsorgen nära till hands. Instämmer att 70-årsgränsen kan behöva ändras.

Synpunkt ifrån ledamot: Bovierans gräns på 55 år är mer lämplig för att få åldersspridning. Betvivlar att APP kommer ha 70 år som gräns för lägenheterna på Hovs Park.

Ulf Hedin svarar att åldersgränsen har funnits länge. Den kan ha påverkats av att det inte tillkommit så många bostäder. Tror inte det är en utmaning att sänka den.

Fråga ifrån ledamot: När boende i seniorbostäder får ett ökat behov av omsorg är det väl hemtjänst som i första hand är aktuellt?

Ulf Hedin svarar att det stämmer, men att närheten till särskilda boenden erbjuder tillgång till sådant som träffpunkt och matsal. Det är inte menat att bostäderna ska byggas precis intill, utan på tillgängligt avstånd. Utöver detta behöver givetvis även tillgången till annan service också beaktas vid placeringen.

Justerandes Signatur			Utdragsbestyrkande
-------------------------	--	--	--------------------

Skrivelse ifrån pensionärsrådet om att flytta rådet till kommunstyrelsen
Fråga ifrån ledamot om vad som har hänt med skrivelsen.

Henrik Mohlin svarar att en utredning pågår vid kommunledningsförvaltningen.

Ulf Hedin tillägger att han uppfattar att det finns politisk enighet i frågan.

Fråga ifrån ledamot: Kommer rådet att fortsatt inkludera deltagande från förtroendevalda? Det är inte önskvärt att endast ha representation på tjänstemannanivå.

Ulf Hedin svarar att han uppfattar att det fortsatt kommer att vara så. Det är ännu ej klart vilka förtroendevalda som kommer att ingå.

Fråga ifrån ledamot: Kommer kommunens samverkansråd att finnas kvar?

Ulf Hedin svarar att de kommer att finnas kvar. Organisationen har nyligen ändrats men ytterligare översyn kan komma att krävas.

Fråga ifrån ledamot: Vill veta om sammanslagningen av SKPF och SPRF kommer att påverka mandatfördelningen i pensionärsrådet.

Ulf Hedin svarar att det är möjligt. Frågan får ses över.

Pensionärernas Dag

Suzanne Madar Örkenrud informerar om att den 8 juni, kl. 10.00 är rådets representanter inbjudna till en planeringsdag på omsorgsförvaltningen. Förvaltningen tar emot i kommunhusets reception.

Justerandes Signatur			Utdragsbestyrkande
-------------------------	--	--	--------------------